

SAKKI ry:n lausunto opetus- ja kulttuuriministeriölle

3.12.2020

Asia: VN/1985/2020-OKM-296 Ehdotukset eräiden valtioneuvoston asetusten muuttamisesta liittyen oppivelvollisuuden laajentamiseen ja tutkintokoulutukseen valmentavaan koulutukseen

Keskeiset kannat:

- Kannatamme esitettyjä muutoksia HOKS:iin merkittävien tietojen sekä opetuksen ja ohjauksen riittävän määrän arviointiin liittyen. Pidämme niitä tärkeinä opiskelijan oikeusturvaa ajatellen ja tarpeellisena nykyisissä olosuhteissa, joissa opiskelupolut ovat yhä yksilöllisempiä. Otamme kantaa vain näihin, ammatillista koulutusta koskeviin muutoksiin.

Tarkemmat kommentit

Valtioneuvoston asetus ammatillisesta koulutuksesta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

9 § Henkilökohtaiseen osaamisen kehittämissuunnitelmaan merkittävät tiedot

Pidämme hyvänä, että HOKS:iin merkittäisiin esitetyllä tavalla oppilaitoksessa ja muissa oppimisympäristöissä toteutettavan opetuksen ja ohjauksen tarve sekä määrä. Tällä hetkellä HOKSiin tulee merkitä opetus ja sen ajoittuminen, mutta tätä kirjausta on tarpeen täsmentää ja laajentaa. Kun opiskelijoiden opiskelupolkuja yksilöllistetään, tulee samalla turvata se, että he saavat tarvitsemansa opetuksen. Tarkemmat kirjaukset ja opiskelijan oikeuksien nostaminen asetukseen vahvemmin takaavat opiskelijalle paremman mahdollisuuden pitää kiinni oikeudestaan riittävään opetukseen. Osaamisperusteisuus ja yksilöllistäminen tarvitsevat vastapainokseen opiskelijaa tukevia kirjauksia, jotta opetuksen määrä pysyy tarpeellisilta osiltaan samanlaisena oppilaitoksesta ja opettajasta riippumatta kun kyse on opiskelijoista, joilla on samankaltainen tarve opetukseen. Aiemmin opetuksen määrän yksittäiselle opiskelijalle on turvannut ryhmälle tarjottu, tietyssä mielessä määrämuotoinen opetus.

Kun tästä on luovuttu, on opiskelijan oikeusturvaa opetuksen suhteen tarpeen vahvistaa muilla keinoin.

10 a § Opetuksen ja ohjauksen riittävän määrän arviointi

Kannatamme kyseiseen pykälään esitettyä säännöstä opetuksen määrän arvioinnista. Ammatillisessa koulutuksessa opetuksen määrä on vähentynyt viime vuosina ja tarve tietyn opetustason turvaamiselle on selkeä. Samalla opiskelijoilta on puuttunut selkeä perusta, johon vedota jos kokevat saavansa liian vähän opetusta. Kyseinen säännös, yhdessä resurssilisäyksen kanssa tukevat sitä, että opiskelijat saavat riittävästi opetusta ja ohjausta. Ehdotus tukee myös opiskelijoiden oikeusturvaa.

Esitys ei ole nähdäksemme osaamisperusteisuuden kanssa ristiriidassa. Jo tällä hetkellä HOKSiin merkitään annettava opetus ja sen ajoittuminen. Jotta tämä voidaan käytännössä tehdä, edellyttää tämä jonkinlaista arvioita opetuksen määrästä jokaisen HOKSin yhteydessä. Tälläkin hetkellä opettajat käyttävät jotain arvioita verrokkina ja mittatikkuna, kun arvioivat tarvittavan opetuksen määrää. Tämä arviointi tapahtuu eri oppilaitoksissa ilman yhtenäisiä perusteita ja ilman vahvaa oikeudellista selkänjojaa opiskelijalle. Kyseinen ehdotus ei pakota kaikkia samaan muottiin lopputuloksen osalta jatkossakaan, vaan asettaa vain saman lähtötason arvioinnille.

Jos opiskelija ei koe saavansa lain ammatillisesta koulutuksesta 61 § mukaista määrää opetusta ja ohjausta, hänellä ei ole selkeää perustetta vaatia enempää opetusta ja ohjausta. Kyseinen säännös ja asetuksessa asetettava arvioinnin lähtökohtana käytettävä tuntimäärä tarjoavat selkeän lähtökohdan, johon opiskelija voi tällaisessa tilanteessa vedota.

Asetuksen kautta saadaan yhteismitallinen lähtötaso opetuksen määrälle ja yksilöllinen arviointi tähän lähtötasoon pohjautuen on jatkossakin mahdollista. Asetus takaisi tietyn minimitason, jonka kaikki tarvitsevat.

Asetuksessa olevan opetusmäärän tulee olla tarpeeksi suuri, jotta tällä hetkellä annettava opetusmäärä ei laske niissä oppilaitoksissa, joissa opetusta annetaan jo tällä hetkellä tarpeeksi. Asetuksessa oleva tuntimäärä tuleekin nostaa 18 tuntiin per osaamispiste. Tämä takaisi opetuksen riittävän määrän, mutta joustavuus olisi edelleen mahdollista jos opiskelijalla on aiempaa osaamista tai valmiuksia.

Asetuksessa olevasta opetusmäärästä ei myöskään saa muodostua käytännön maksimimäärää.

JUTTA VIHONEN

Puheenjohtaja

044 7530 581

jutta.vihonen@sakkiry.fi

VEERA FLORICA RAJALA

Pääsihteeri

050 3100 570

veera.florica-rajala@sakkiry.fi

Lisätietoja:

Matti Tujula

edunvalvonnan asiantuntija

044 7766 048

matti.tujula@sakkiry.fi

Suomen Ammattiin Opiskelevien Liitto – SAKKI ry

Hakaniemenranta 1 C | 00530 Helsinki

www.sakkiry.fi | Y-tunnus: 0678133-8